

Lück R.: Darmštadski ferijalni kurs 1978 bez novih ideja
 Kuret P.: VI. jugoslavenski operni bienale v Ljubljani
 Polić B.: Flandria Ludens
 Devčić N.: Marginalije uz »Međunarodni glazbeni tjedan Gaudeamus 78«
 Tuksar S. Simpozij o Ivanu Mani Jarnoviću u Osoru 1978. g.
 Krpan E.: Znanstveno savjetovanje »Glazbena baština naroda i narodnosti Jugoslavije u razdoblju od 16. do 19. stoljeća« održano u okviru »Varaždinskih baroknih večeri«

Broj 4/1978:

Durić H.: Školovanje Isidora Bajića i njegove preokupacije u Budimpešti
 Krpan E.: Antonio Vivaldi — Johann Sebastian Bach — u potrazi za mogućim zajedništvom
 Bernstein L.: Neodgovoreno pitanje
 Budković S.: Sto let rojstva Antona Lajovica
 Križmar F.: Deset let društva Consortium musicum
 Ivanović Lj.: Opatijska tribina
 Milošević P.: Bemus 78
 Polić B.: Brno i Janaček
 Veselinović M.: Muzika u Srbiji
 Petrović D.: Barokna muzika u Varaždinu
 Moričić D.: Muzička scena u Prištini
 Ukmar V.: Jože Sivec: Opera skozi stoletja

GRLICA:

letnik XX., št. 1-2/79

Jež J.: Zbor se je predstavil
 Kunej E.: Praznik mladinskega petja v Celju
 Jež J.: S Trnovčani v Belgiji
 Zuber M.: 20. glasbena revija mladine Hrvatske
 Vreže J.: Iz seminarja v Celju
 Lebič L.: S šolsko torbo ne odložimo tudi glasbe
 Kožuh M.: Kako je bilo z glasbo na gimnazijah
 Sodja L.: O delu društva glasbenih pedagogov
 Lebič L.: Misli in izkustva
 Glazbeni prilog:
 Pregelj-Mihelčič: Vrabc i strašilo
 Pirnik-Mihelčič: Ciciban in čebela
 Pahor-Mihelčič: Uganka
 Kuhar J.: Mamica zlata
 Jež J.: Sonce
 Jež J.: Pust
 Tomc M.: Križ, Kraž, Matijaž
 Tomc M.: Ive bere glive
 Tomc M.: Osel vozi sani
 Tomc M.: Coprnica; Gori ogenj
 Špoljarić V.: Jager
 Špoljarić V.: Veselica
 Gobec R.: Pojdem na ravno polje
 Gobec R.: Trije fantje
 Gobec R.: Borcem

Letnik XX., št. 3-5/79

Winkler G., Specifični odnosi do glasbe
 Zupančič M.: Jernej Habjanič
 Weingerl A.: Sveto Marolt-Špik
 Klemenčič I.: Nova glasbena literatura na hrvaškem
 Kumar A.: XV. tribuna glasbenega ustvarjanja Jugoslavije
 Lebič L.: Misli in izkustva
 Glazbeni prilog:
 Pergolesi G.B.: Tam nekje
 Švara D.: Pionirji partizanom
 Švara D.: Tam za gorami
 Jež J.: Očku na grob
 Jež J.: Ob trgatvi
 Lebič L.: Spomin

T.

PRIKAZI

RAD, knjiga 377., JAZU, Zagreb, 1978.

Treća knjiga razreda za glazbenu umjetnost naše Akademije znanosti i umjetnosti iz Zagreba, u opsegu od gotovo 400 stranica prilično gustog tiska, donosi priloge naših poznatih i uvažanih muzikologa: Josipa Andreisa, Ladislava Šabana, Dubravke Franković, Koraljke Kos i Mihe Demovića. Urednik knjig ovog razreda je akademik Josip Andreis. Notne primjere je notografirao Hajrudin Osmanagić koji i inače taj posao radi za sva Akademijina izdanja dok je sam tisak izvela Sveučilišna naklada Liber iz Zagreba. Kako je svaki prilog cjelina za sebe i neovisna jedan od drugome to čitav ovaj broj Rada nema nikakvog predgovora ili uvoda.

Prvi prilog je iz pera Josipa Andreisa o splitskom skladatelju i književniku Ivi Paraću (Split, 1892.—1954.). Nažalost, o tom značajnom glazbeniku relativno malo se govori, malo se je o njemu pisalo, a njegova djela gotovo da se i ne izvode. Ova Andreisova monografija o Paraću najveći je do sada prikaz glazbenikova života i djela. Sam je Andreis, uz V. Rismonda, već pisao o Paraću 1974. u časopisu Muzika. Vjerujemo, što ovaj rad i potvrđuje, da je Andreis najbolji poznavatelj Paraćevog životnog puta i umjetničkog, osobito glazbenog, djelovanja. To je i razumljivo ako se zna da su 'zemljaci' i još k tome da je Andreis bio Paraćev učenik nekih glazbenih disciplina. Iako ih, dakle, vežu veze 'zemljaštva', poznanstva, odnosa učitelj-učenik, pa i prijateljski odnosi, to ipak nije Andreisa priječilo da bude objektivn i kritičan. Nakon ovog temeljitog rada o Paraću kao glazbeniku, nakon i prilično detaljnog vrednovanja njegovog glazbenog opusa — što bi bilo normalnije nego da ga se malo više čuje i na koncertima i na kazališnim daskama? Jer, zaključujući po Andreisovu kazivanju, Paraćeva jedina opera *Adelova pjesma*, izgleda da ništa po svojoj umjetničkoj vrijednosti ne zaostaje za Hatzeovom *Adel i Mara* koja se izvodi po Domovini, a u zadnje vrijeme vrlo često u Splitu. Taj, po porijeklu Solinjanin, Hrvat koji se je dugo osjećao Talijanom, prilično nesređena života umro je na sam dan premijere svoje opere u Splitu. Njegov sin Frane pošao je očevim stopama i svojim djelima već je na se svratio pozornost naše glazbene kritike i publike.

Drugi prilog ovoga Rada je od Ladislava Šabana: *Glazbene mogućnosti Varaždina u 18. i u prvoj polovini 19. stoljeća*. Uistinu je Šaban sebi zadao prilično težak posao. Morao je po župskim, samostanskim, kaptolskim i drugim arhivima prevrtati, listati, odgonetavati i prevoditi stare matice, ugovore i izvještaje koji se direktno ili indirektno odnose na temu glazbenog života i prilika toga vremena u Varaždinu. Šaban je jako dobro uradio što je iza svakog obrađenog poglavlja napravio zaključak koji je više rezime nego zaključak. Ovim svojim radom on popunjava i u mnogočemu ispravlja podatke i zaključke do kojih je bio došao Krešimir Filić u svojoj knjizi: *Glazbeni život Varaždina*. Nakon općeg uvoda u političke i kulturne prilike tog vremena u Varaždinu govori o različitim vjerskim organizacijama kao promicateljima glazbe. Bili su to: Isusovački kolegij, samostan uršulinki, franjevački samostan, kapucinski samostan i župna crkva sv. Nikole. Ova je crkva sa svojim orguljama, orguljašima, koralistima i instrumentalistima bila najvažnije mjesto i žarište glazbenog života u Varaždinu. Uz te vjerske organizacije bile su tu još i tzv. Građanska četa i kuće-vile varaždinske vlastele. Glazbeni život u Varaždinu, prema Šabanovim rezultatima, uzevši u obzir sve naše nadaće, išao je gotovo ukorak s ostalim gradovima crno-žute monarhije.

Moram reći, da se s velikim užitkom i korišću čita, i ne samo s obzirom na glazbenu kulturu, prilog Dubravke Franković: *Korespondencija Kuhač-Strossmayer*. Autorica na se uvela s mnogo mira i takta preko korespondencije ove dvojice naših velikana u našu glazbenu situaciju, naime, u saznanje u čemu je sve na području glazbe Kuhač bio pionir i za što sve nije zaslužan Strossmayer, jer Sveučilište, Akademija, Galerija i Katedrala uistinu su ona glavna Strossmayerova djela, a koliko li se je samo raznih 'Kuhača' obraćalo velikom biskupu, i gotovo da i nije bilo slučaja da se je on na ta traženja oglušio ili ih prezreo. Ovaj rad Frankovićeve, uz ostalo, pokazuje koliko su nam još nepoznati i Kuhač i Strossmayer i njihovo vrijeme.

U svom prilogu: *Madrigali Andrije Patricija i Julija Skjavetića u svom vremenu*, Koraljka Kos pokušala je usporediti nekoliko sačuvanih madrigala hrvatskih renesansnih skladatelja Andrije Patricija i Julija Skjavetića, na koje su inače našu glazbenu javnost već upozorili Dragutin Plamenac i Lovro Županović. Ti sačuvani madrigali o kojima govori autorica, iako nisu mnogobrojni — Patricijeva četiri i Skjavetićeva dva — po njezinu sudu, vrlo su značajni i dostatni da bismo prema njima mogli upoznati njihove kompozicijsko-tehničke značajke, njihovu pripadnost internacionalmom jeziku renesansne polifonije, njihovo umijeće diferencirane obrade odabranog poetskog predloška. Koraljka Kos postavila si je kao cilj ovoga svoga rada: »Metodom komparativne stilističke analize ukazati na aktualnost Patricijeva i Skjavetićeve glazbenog izraza u odnosu na specifični razvoj madrigala — te središnje forme renesansnog višeglasja — a time, dakako, i u njihovu vremenu općenito«. Analiza je detaljna i stručna.

Posljednji prilog ovog Akademijina Rada: *Dubrovački ranobarokni skladatelj Vicenzo Komnen (1590.—1667.)*, napisao je Miho Demović. O ovom skladatelju jedva da smo nešto više znali. Zanimljiva je to osoba; bio je svećenik, dominikanac, vrlo naobražen, agilan i čudan. Izgleda da mu prezime Komnen nije pravo prezime; izmislio ga je da bi se doveo u vezu s bizantskom carskom obitelji Komnen. Veliko djelo L. Miniata: *Glorie cadute...*, izvor je ovih svih podataka koje imamo o Komnenu. Po Demoviću izgleda da je sam Komnen autor toga djela. U prilogu su donesena tri madrigala za koje Demović tvrdi da su sigurno Komnenovi, dok o tolikim drugim u toj knjizi navedenim djelima, kao i o jednoj teoretskoj raspravi o glazbi sumnja da li su uopće i napisana. Zanimljivost je ovih madrigala i u tome što su skladani na isti tekst. Napisani su za solo i različite glasovne sastave. U svojoj raspravi Demović prilaze se jezične strane i realizirani generalbas.

Spomenimo još da svaki prilog ovoga Rada ima i svoj sažetak na jednom od stranih jezika, tako da rezultati istraživanja, makar i u svojoj vrlo sažetoj formi, postaju dostupni zainteresiranima i izvan naše jezične sredine.

Petar Zdravko BLAJIĆ

ARTI MUSICES, Hrvatski muzikološki zbornik, 9/1—2, Zagreb, 1978.

Prije nego išta kažemo, recimo da nam je žao što je *Arti Musices* u prošloj godini izišao tek jednom, iako kao dvobroj. Rado bismo ga kroz godinu vidjeli barem dva ili tri puta s opsegom koji ima ovaj dvobroj što je pred nama. Zapravo, prikraćeni smo i s tim jednim brojem-dvobrojem, budući da je ovaj broj zapravo zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. i 16. travnja u Zagrebu, koji je organiziran, u povodu 150. obljetnice Hrvatskog glazbenog zavoda i njegova djelovanja u hrvatskoj glazbenoj kulturi, Razred za glazbenu umjetnost u suradnji naše Akademije znanosti i umjetnosti u suradnji s Hrvatskim glazbenim zavodom. Ako su tu doneseni referati i prilozi s tog skupa, onda nam je opet žao da to

nije potpuno; naime, nedostaju referati Ladislava Šabana: *Hrvatski glazbeni zavod i Vatroslav Lisinski i Materijalna osnovica i njezin odraz u djelatnosti Hrvatskog glazbenog zavoda*. Društvena sredstva javnog priopćivanja opširno su obavještavali niše općinstvo o tom znanstvenom skupu i o cijelom programu priređenom uz taj značajni jubilej. Ipak bismo čitav taj program rado vidjeli i u ovom zborniku, barem kao neki dodatak.

Ne ostaje nam nego da samo spomenemo autore i naslove njihovih priloga. Krešimir Kovačević: *Glazbeno stvaralaštvo u Hrvatskoj i Hrvatski glazbeni zavod*; Franjo Buntak: *Političke i kulturne prilike u kojima je živio Zagreb u 19. i početkom 20. stoljeća*; Dubravka Franković: *Neki aspekti rada Musikvereina u doba Ilirskog preporoda*; Hubert Pettan: *Djelovanje Ivana Zajca u Hrvatskom glazbenom zavodu*; Marija Janaček-Buljan: *Franjo Kuhač i Hrvatski glazbeni zavod*; Koraljka Kos: *Razdoblje Vjekoslava Klaića 1890—1920.*; Franjo Bilić: *Povijesno značenje arhivskih zbirki Hrvatskog glazbenog zavoda*; Janka Šanjek: *Glazbena knjižnica Hrvatskog glazbenog zavoda*; Sanja Majer-Bobetko: *Izdavačka djelatnost Hrvatskog glazbenog zavoda od 1862. do danas*; Andrija Tomašek: *Hrvatski glazbeni zavod kao faktor muzičke kulture Hrvatske od 1920. do danas*; Stana Đurić-Klajn: *Franjo Kuhač i njegova saradnja sa muzičarima u Srbiji*; Dragotin Cvetko: *Hrvatska muzika kod Slovenaca do početka 20. stoljeća*; i Mihailo Vukdragović: *Idejno-estetske i stilske srodnosti i oprečnosti u razvojnim tokovima srpske i hrvatske muzike između dva rata*.

Svi priloženi referati koji obrađuju djelatnost HGZ izrađeni su na temelju arhivskih istraživanja. Spomenimo i to da se o novijoj povijesti Zavoda vrlo malo govori, gotovo ništa, barem prema donesenim materijalima u ovom zborniku, i još, da bismo tako rado nešto više saznali o djelovanju HGZ u godinama drugog svjetskog rata, pogotovo što su neki sudionici ovoga skupa u to vrijeme bili ili studenti ili profesori na Akademiji i u Zavodu. Te bi godine djelovanja HGZ zaslužile miran i objektivnan prikaz, daleko od svih šablona i predrasuda. Vrlo je dobro što svaki prilog ima i svoj sažetak na engleskom i njemačkom jeziku i na taj način rezultati ovih radova postaju pristupačniji glazbenicima i muzikolozima širom svijeta.

Petar Zdravko BLAJIĆ

Lovro Županović: IZ BAROKA U ROMANTIKU

Deveti svezak u nizu *Spomenici hrvatske glazbene prošlosti* sadrži partiture djelomično nepoznatih a djelomično (s »Jugotonovih« gramofonskih ploča) i poznatih djela naših skladatelja od druge polovice 17. do druge polovice 19. stoljeća. Izbor obuhvaća djela 6 skladatelja, odnosno tri stilska razdoblja: barok, klasiku i romantiku. *Ivan Šibenčanin* (oko 1640—1705) skladatelj je moteta, misa i opera od kojih se nijedna nije sačuvala: *Responsorio di S. Antonio di Padova* za glas, 2 violine i orgulje skladao je u opernom stilu onoga vremena, pa to djelo može pružiti uvid u njegovo operno stvaralaštvo. *Julije Bajamonti* (1744—1800) glazbenik, liječnik enciklopedijskih širokih vidika, ostavio je među ostalim veliki glazbeni opus više od 150 do sada poznatih djela): *Simfonija u C duru* za 2 oboe, 2 roga i gudače zanimljivo je djelo u njegovu opusu s gledišta što je stilski blisko bečkoj klasiци, odnosno što je u drugom polaganom stavku prisutan ugođaj hrvatske primorske pa i slavonske melodike. *Antun Sorkočević-Sorgo* (1775—1841) je sin poznatijeg skladatelja Luke Sorkočevića, diplomat koji se i glazbom bavio: *Simfonija u C duru* za gudače nema doduše stilskih obilježja vremena u kojem je nastala, ali pokazuje izvanrednu nadarenost skladatelja. *Leopold Ignacije Ebner* (1769—1830) djelovao je u Varaždinu kao skladatelj (47 djela, od toga 20 misa), dirigent, orguljaš i učitelj glazbe: *Komična arija* za tenor i orkestar (hrvatski prepjev Vojmil Rabadan) skladana je u stilu najboljih ostvarenja bečke